

FITXA DIDÀCTICA
DE
L'ESPECTACLE

EL COLECCIONISTA DE PORS



FITXA ARTÍSTICA

Títol:	<i>"El Col.leccionista de Pors"</i>
Companyia:	<i>L'Estenedr Teatre</i>
Actor / Manipulador:	<i>David Laín</i>
Dramatúrgia i Direcció:	<i>Jordi Farrés</i>
Construcció dels titelles i l'escenografia:	<i>David Laín, Margarida Carbonell</i>
Música:	<i>Ignasi Miranda Castro</i>
Disseny de llums:	<i>Roc Laín</i>
Gènere:	<i>Teatre</i>
Duració:	<i>50 minuts</i>
Nivell escolar recomanable:	<i>De 1er a 6 è</i>
Producció:	<i>L'Estenedor Teatre i ICIC Gen. de</i>
Cat.	

SÍNTESI DE L'ARGUMENT

El protagonista, en Dani Vidal, és col·leccionista de pors i les guarda des de ben petit. Ara les té ben endreçades en capses, bosses o gàbies, ja que a cada por li pertoca un recipient diferent. Hi ha pors que ja estan seques i no li fan cap mal. D'altres encara es belluguen de tant en tant i algunes, fins i tot, no es deixen atrapar. Per sort, cada cop són més les que estan tancades i quietes als seus recipients.

En Dani es presentarà, ens ensenyarà la seva col·lecció de pors i ens explicarà, en una mena de viatge en el temps, les pors que tenia de menut. Recorrerem amb ell els racons de casa seva en els quals trobarem i experimentarem les pors que s'hi amagaven i que encara s'hi amaguen.

A continuació repetirem el recorregut, però aquesta vegada acompanyats de l'Emili, el pare del Dani, qui ens ensenyarà les solucions que va pensar per a les pors del seu fill. Quin és el seu remei? Fer una nova visita a cada racó de la casa i tocar, mirar i descobrir la veritat de cada una de les pors descobrint que per a totes existeix una explicació absolutament lògica

PRESENTACIÓ DE L'ESPECTACLE

Veniu, que en aquest espectacle us presentaran en Dani Vidal, un señor que, ja de ben petit, va començar a col·leccionar les pors més diverses i a guardar-les en gàbies, pots i caixes. Perquè cada por s'ha de guardar d'una manera concreta i no totes estan en el mateix estat. N'hi ha de ben seques, d'altres que encara belluguen i fins i tot n'hi ha d'aquelles que no es deixen atrapar de cap manera...

L'espectacle *El col·leccionista de pors* és un monòleg, on l'actor principal ens endinsa en l'imaginari infantil i l'experimentació de les pors que ens envaeixen al llarg de la vida.

Basant-se en la pròpia experiència d'infant i amb sensibilitat i delicadesa, l'actor ens embolcalla de pors i, a poc a poc, ajuda a destriar-les, identificant-les buscant el seu origen, i superar-les finalment. La posada en escena té valor afegit per la forma màgica i senzilla de la interpretació, la veu i la manipulació dels titelles, i la idea fonamental de l'obra.

L'escenografia esdevé una unitat, cuidada en els detalls i el conjunt. L'*obscurantisme* present al principi de l'obra esdevé llum al final de la mateixa, transmetent la idea positiva de la superació de les pors.

SINOPSI

En Dani Vidal, des de ben petit, és víctima de les seves pors i finalment decideix neutralitzar-les, fent-ne una col·lecció.

L'espectacle proposa una visita a aquesta col·lecció, amb pors desactivades, d'altres en latència i fins i tot amb algunes de ben vives i empipadores. En Dani presentarà la seva col·lecció, segons diu única al món, i ens ensenyarà algunes de les seves pors més apreciades.

També ens farà veure i experimentar les pors que de petit el tenien ben atrapat i ens explicarà com l'Emili, el seu pare, va ajudar-lo a superar-les.



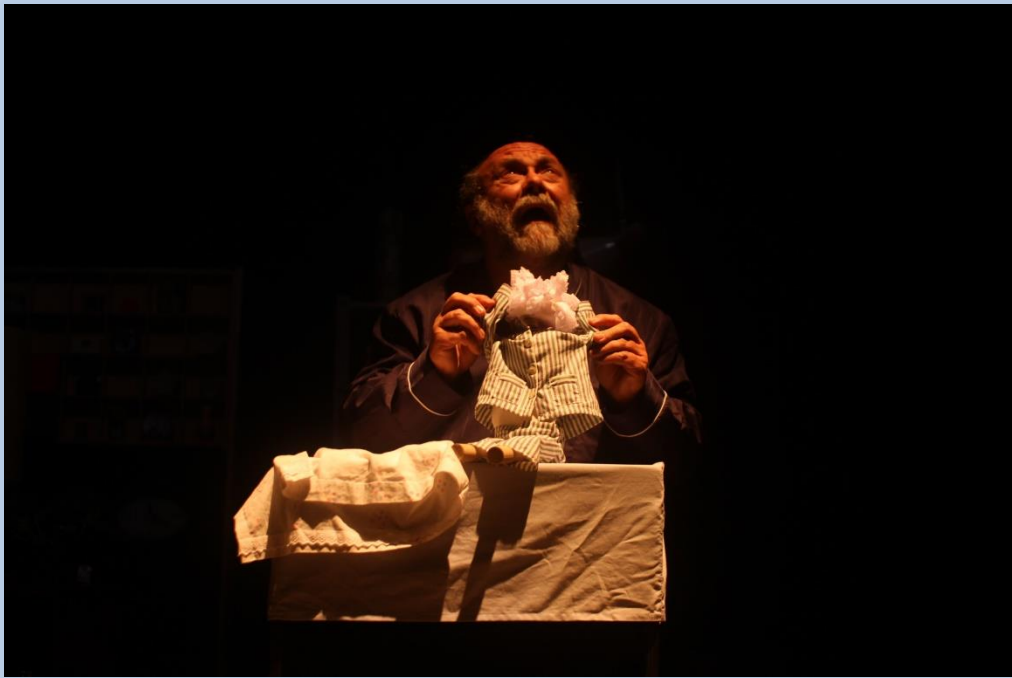
APUNTS SOBRE LA COMPANYIA

Al llarg de més de 40 anys d'història, rodant arreu del país, l'Estat i l'estranger, L'Estenedor Teatre, amb obres de creació pròpia i adaptacions i un discurs i un estil propis, ha buscat sempre fer aflorar les emocions en el públic. David Laín va crear la companyia el 1978. Procedent del camp de l'ensenyament i després de passar per l'Escola de Titelles de l'Institut del Teatre, és l'artífex del grup i porta ja més de 40 anys creant espectacles majoritàriament infantils, tot i que no oblida pas el públic adult, a qui ha adreçat un reduït nombre de muntatges teatrals compromesos amb la seva cultura i època.

La seva tasca s'estén a totes i cadascuna de les tècniques del gènere titellaire: crea les històries, dissenya i construeix l'escenografia i intervé pràcticament tots els aspectes de la posada en escena de les seves obres. En aquests anys ha creat més de trenta espectacles, que poden ser de creació pròpia o adaptacions de textos clàssics, amb una especial incidència en el camp de la poesia posada en escena

LA CRÍTICA N'HA DIT...

Vist el dissabte, 1 d'abril de 2017 a la Mostra d'Igualada (Estrena) *J.M. iaplana, 2 de maig de 2017 a www.jovespectacle.cat* David Laín, o el que és el mateix, L'Estenedor Teatre, porta més de 30 espectacles i (molt aviat) 40 anys a la professió, que no és altra que la de titellaire. La formació de mestre l'ha ajudat molt a crear sempre espectacles amb contingut i amb intenció. I en aquest cas, amb tot el bagatge acumulat, surt del darrere dels titelles (no és la primera egada, però mai de forma tan protagonista) i fa bàsicament d'actor. I ho fa molt bé, per cert. Ell és un senyor que a casa seva (l'escenografia molt encertada, ens recorda l'atapeïda llar d'un col·leccionista, on tot sembla desordre, però cada cosa té el seu lloc) hi té un veritable museu de pors. Les pors que ha anat acumulant durant tots els anys de la seva vida. Des de les primeres que es recorda quan era nen, fins a les que ha generat en els darrers mesos. I la seva relació amb elles, potser el més sorprenent de la proposta, és que no és distant, d'intentar ignorar-les, de veure-les com alguna cosa negativa. Ben al contrari, ens les va presentant (en són més d'un miler, només ens n'ensenyarà unes quantes) com qui presenta un amic, el vell/bell record d'un viatge o la peça de roba d'un amic o amiga estimats. El missatge és molt clar: Ja que hem de conviure amb les nostres pors, millor conèixer-les i tenir-hi una bona relació. Al capdavall, saber-ho reconèixer sempre és saludable, ni que sigui perquè no ens facin tan de mal. L'encant personal i escènic del David, molt ben acompanyat en la part de llums i so, fa que aquesta mena de sessió terapèutica ens arribi a petits i grans.... Però l'impagable final, amb ell cantant i ballant una cançó per a vèncer com no- la por al ridícul, ens reconcilia amb el fil emocional que travessa tot l'espectacle...



EL TEATRE DE TITELLES I EL JOC SIMBÒLIC

Els titellaires, amb molta pràctica i gran habilitat, aconsegueixen conferir als itelles moviments i gestos que els fan molt expressius, tant, que els infants “obliden” que es tracta d’objectes i el que impera és el seu valor simbòlic, obrint d’aquesta manera moltes possibilitats educatives. A través de la representació simbòlica, es poden treballar qüestions molt properes als infants, per això les sessions de titelles són excel·lents oportunitats per exterioritzar i resoldre els conflictes interns propis de l’edat i per ajudar a créixer. Per fer una sessió de titelles a l’aula es poden aprofitar els abundants contes populars. Molt sovint aquests contes són, entre d’altres coses, un inventari de fantasies infantils que permeten al nen acostar-s’hi, tot identificant-se amb l’heroi que troba una solució intel·ligent o màgica útil per sortir del perill. Els contes estimulen el gust artístic dels infants i a més són un recull inesgotable d’arguments per organitzar representacions de titelles. En la representació, la participació i la vivència és molt més intensa que en la lectura, i facilita més la catarsi d’afectes dolorosos, com la por, les angoixes i els disgustos que poden sentir els infants. A més, el fet de recrear una història col·lectivament fa compartir situacions que poden ser comunes, per l’edat similar dels nens de la classe.

LES PORS INFANTILS

La por és una emoció que es pot experimentar des del naixement i al llarg de tota la vida. Pot provocar desconfiança i el temor fins al terror o pànic i fins i tot la fòbia.

La por és un mecanisme de defensa que ens ajuda a evitar situacions de perill. Apareix per una amenaça real o imaginària. Tenir por ens situa en un estat d'alerta que fa augmentar considerablement les nostres capacitats per a reaccionar adequadament.

Cal esmentar que, degut a què la por és una emoció que pot ser apresada i que ens pot paral·litzar tant físicament com psíquicament, se'n pot fer un ús degut. La inducció a la por és una eina de control i de manipulació individual i social, sovint emparada.

Altrament, el pànic o la fòbia és una por exagerada, que apareix o persisteix en edats poc freqüents, que es repeteix davant la mateixa situació o objecte, sent una font d'angoixa i patiment.

Les pors acompanyen als infants durant el seu desenvolupament. A mesura que els nens creixen, van apareixent noves pors i és amb la maduresa que se n'acomoden i n'adquireixen de noves. Es tracta d'un procés totalment natural i necessari, en el qual els infants han d'estar acompanyats, ser escoltats i comprensos i així guanyar autoconfiança. Pors tan dispars com a la foscor, a l'aigua o al ridícul, són habituals en la infància i van lligades a les diferents etapes del desenvolupament infantil. Les pors són evolutives.

Combatre les pors infantils

Amb les pors, com amb qualsevol emoció, el primer pas és identificar-les i prendre'n consciència. (Mai s'han de tapar ni minimitzar). Us detallem tuacions:

Cal deixar l'espai necessari perquè l'infant expressi les preocupacions i les pors. Quan aquestes apareguin és molt important poder-ne parlar:

*Escoltar amb atenció.

*Transmetre confiança i tranquil·litat, afecte i seguretat.

*No recriminar a l'infant o avergonyir-lo. (La por per l'infant sempre és real).

Cal explicar que nosaltres, de vegades, també tenim por. Mostrar empatia i compartir l'experiència amb l'infant per a naturalitzar l'emoció. (Tothom ha sentit por en certes situacions de la vida).

Podem fer exercicis d'identificació i classificació de les pors:

*Llistat de pors. Classificar-les entre les reals (foscor, guerra,...) i irreal (monstres, bruixes,...).

*Fer un termòmetre on posarem els graus de la por.

*Buscar fotografies, o fer dibuixos de coses que facin por i posar-les en una capsa; d'on les traurem i estriparem.

*Explicar contes on es relatin situacions de perill o temor i veure com les solucionen els protagonistes.

Eines per a afrontar les pors

Què podem fer per a ajudar a afrontar i superar les pors?

*Reducir el grau de temor que genera la por.

*Evitar sobre protegir l'infant. Ell ha de ser capaç de superar la por, se'l pot acompanyar si ho necessita.

*Exercicis de respiració i relaxació per a tranquil·litzar-lo davant situacions estressants.

*Proporcionar ajuts externs perquè l'infant s'apropii de la situació.

*Implicar-lo en alguna activitat que el distregui. (Si té por a la foscor fer jocs de llums i explicar històries divertides).

*Superar les pors poc a poc, pas a pas. (Si té por a l'aigua, primer jugar a la voreta, després apropar-se i mullar-se els peus, després pujar-lo a coll i jugar amb l'aigua, després amb les onades,...).

*Evitar ridiculitzar el nen per les seves pors.

*Evitar veure pel·lícules de monstres, violència, desastres naturals,...

* Evitar que l'infant rebi missatges intimidadors o amenaçadors.

Existeixen diferents eines per ajudar als nens a superar les seves pors.

Una de les més efectives és la literatura. Els contes infantils funcionen perquè els nens s'identifiquen i mostren empatia vers els personatges, sentint les seves pors. S'entén la tensió i l'ansietat que creix en avançar la història per cedir en el desenllaç, encara que aquest no sigui tan bonic com voldríem. Veure que uns altres han afrontat i superat les seves mateixes pors els dona confiança a si mateixos i en els seus propis recursos personals.



OBJECTIUS I CONTINGUTS PEDAGÒGICS

CONCEPTES

- Les pors infantils.
- La gestió de les emocions.
- El teatre de titelles i el joc simbòlic.
- El missatge dels contes i les històries.
- Valors i actituds positives per créixer.

PROCEDIMENTS

- Observació del que passa en escena.
- Comprensió de l'argument de l'obra.
- Memorització dels fets.
- Reconeixement dels personatges.
- Comprensió dels missatges.

ACTITUDS

- Respecte als actors i als companys durant la representació.
- Atenció i concentració.
- Interès per l'obra representada.
- Sentit crític.
- Interès pels contes i les històries.
- Predisposició vers la fantasia i la imaginació.

PROPOSTES DE TREBALL

EL COL·LECCIONISTA DE PORS REPRESENTA UNA PORTA OBERTA AL NOSTRE IMAGINARI PERSONAL I COL·LECTIU. ABANS D'ASSISTIR A L'ESPECTACLE

Anar a teatre és sempre una festa! I tota festa sempre és un acte de relació social que exigeix unes normes de comportament. Cal assegurar en l'alumnat un interès positiu per assistir a una representació. Entrar en un lloc públic, com un teatre, ja mereix una actitud de respecte. Durant la representació, el silenci, erà la prova de respecte i elegància més patent que l'alumnat pot oferir. En aquest cas obtindrà l'agraïment més sincer per part dels actors, ja que la feina que és molt complexa, perquè és basada en sincronitzacions, i qualsevol distracció pot fer malbé aquests requisits indispensables.

Un silenci atent i respectuós assegura una major qualitat en la interpretació.

Gràcies, doncs, per col·laborar en fer unes sessions de més qualitat.

Feu una xerrada amb els vostres alumnes sobre els signes teatrals en general utilitzats pels professionals del teatre per convertir en representació dramàtica un text escrit: parleu dels recursos com l'expressivitat de la veu, la música, la decoració, els objectes, la il·luminació, etc.

Comenteu-los que veuran una història representada per un actor, (és un monòleg), amb música i titelles.

Us suggerim que parleu del tema principal de l'obra, que els infants sàpiguen què aniran a veure. Els podeu explicar l'argument perquè, una vegada al teatre, vagin seguint el fil. També és important que els remarqueu que hauran d'estar en silenci i atents a tot el que es vagi explicant, per no perdre'n detall i després recordar-ho a la classe.

DESPRÉS D'ASSISTIR A L'ESPECTACLE

Comentar l'obra col·lectivament i respondre les següents qüestions:

Qui és en Dani Vidal?

Què fa?

Qui té Por?

Quines coses fan Por al nostre protagonista? Enumereu totes les que recordeu. Què fa amb totes les Pors?. On les guarda?

Quin vestit porta el Dani Vidal?

Porta botes de muntanya?

Per què creieu que porta aquest vestit?

De quin color és?

En Dani Vidal ens explica una història: quans personatges recordeu?

Qui és la Sra. Teresa?

Què imagina Dani Vidal que fa?

Què fa en realitat?

Coneixeu algú semblant a la Sra. Teresa?.

Coneixeu alguna persona que us faci Por?

Què fa el Dani Vidal abans d'anar a dormir?

Què li diu la mare?

Que fa el pare quan la mare li diu què està passant?

Que fan pare i fill?

Us ha agradat l'obra?

Us ha passat alguna cosa semblat al que explica el protagonista?

Segons vosaltres: què és la POR?

Us ha ensenyat alguna cosa "El Col·leccionista de Pors"?

*Us proposem que feu alguns exercicis de relaxació, a l'aula.

La **respiració** és una eina molt important alhora de tranquil·litzar-se davant d'una prova o per afrontar una situació difícil.

Inspireu l'aroma d'una flor imaginària i expulseu tot l'aire dels pulmons, ompanyant l'expiració amb un sospir sonor. Repetiu-ho cinc vegades. L'aire és la benzina del nostre cos: poseu-vos drets i aturats, inspireu i després comenceu a caminar, expulsant l'aire com si la boca fos el tub d'escapament del cotxe; en acabar l'aire, us atureu i ho torneu a fer. La relaxació del cap és molt important per dir, per expressar-se i concentrar-se.

Es poden fer exercicis com els següents:

Fer massatges al cap amb els dits.

Somriure i després relaxar la cara.

Fer carusses emprant un company de mirall.

Arrufar la boca per fer un petó.

Inflar les galtes i pressionar-les fent sortir l'aire de dins.

Treure la llengua al màxim i en totes direccions.

*Per a l'exercici següent, necessitem que retalleu fotografies o feu dibuixos de les vostres pors (per exemple, la foscor, un animal, la guerra, etc.) i les col·loqueu en aquesta casa plena de prestatges, ordenades demés grans -a baix- a més petites -a dalt-.

Podeu fer l'exercici individualment, o bé reproduint l'esquema en un mural per a omplir-lo tota la classe.

*Cada alumne haurà de portar de casa algun material (paper, roba, ampolles de plàstic, llana,...) per a crear entre tots un personatge fantàstic que farà desaparèixer totes les pors de tots els nens i nenes de la classe.

Observeu què ha portat cada alumne, i entre tots construïu aquest personatge fabulós.

Pregunteu-vos:

- Com ha de ser de gran?
- Quins colors ha de tenir?
- Té cara? Nas? Boca?
- Somriu?
- Té cos? Quina forma tindrà?

Un cop l'hagueu construït, poseu-lo a la classe en un lloc escollit, i cada vegada que vulgueu que tregui una por li podeu escriure en un paper i omplir-lo de papers o bé dir-li a cau d'orella,...

*Ara amb petits grups, podeu pensar un conte que faci molta por. Poden sortir-hi monstres, bruixes, animals ferotges, armes, etc., que espantin els tagonistes, un grup de nens i nenes com vosaltres.

A veure com us ho feu, perquè el conte acabi amb les pors dels personatges! Podeu escriure la història en un paper, fer dibuixos dels monstres i finalment representar-la davant la resta de companys (ben maquillats o disfressats).

Per a fer la representació més ambientada, podeu utilitzar l'eina de les ombres xineses.

Necessiteu:

- Un llençol o pantalla translúcida.
- Un focus o llum que posarem darrera.
- Objectes que ens ajudin a ambientar l'escena (xarxes, cortines,...).
- Podem crear siluetes amb cartró que, projectades, es facin grans i petites.
- Podem utilitzar la nostra projecció per a fer els personatges

protagonistes.

Parleu amb els companys sobre quina ha estat la història que ha fet més por. Per què?

Ara que ja heu parlat amb els infants una mica dels seus temors, us suggerim algunes activitats per ajudar a fer créixer la valentia. *En una sala de gimnàs, que tingui l'espai diàfan, us amagareu la meitat dels nens de la classe, apagareu els llums, i cadascú haurà de fer un sorollet característic. La resta de la classe haurà d'anar a buscar, a les palpentes, un alumne amagat, guiant-se pel sorollet que faci. Cada alumne hauria de trobar un company amagat, perquè així tots els alumnes participaran. Llavors es repeteix el joc a l'inrevés. *El mestre o la mestra presenta molts objectes heterogenis que ha perdut: un barret, un cotxe, un paraigua, una carbassa... en una sala a les fosques.

Amb petits grups de quatre i una llanterna, els alumnes han de trobar aquests objectes el més ràpid possible, disposant de dos minuts de temps. El grup que trobi més objectes amagats els tornarà a amagar i es repetirà el joc, tantes vegades com grups es puguin fer.

*Us suggerim de llegir algun dels contes populars següents:

En polzet, La mongetera màgica, Les tres filles del llenyataire i l'ós, La bella dorment, Els tres porquets, La caseta de xocolata. En veu alta llegiu un dels contes, una part cadascú. En acabat inicieu un debat:

- Quins són els personatges del conte?
- Fan accions bones o dolentes? Per què?
- Quins fets o personatges fan por? Per què?
- Com se soluciona l'entrellat del conte?
- Què ens vol dir aquest conte?
- Coneixeu altres contes on els protagonistes superin la por?

